

Олександра Іванівна Смирнова-Замкова

22 вересня 1962 р. на 83-му році життя померла визначна вчена, заслужений діяч науки, професор, доктор медичних наук, академік АН УРСР Олександра Іванівна Смирнова-Замкова.

Народилась О. І. Смирнова-Замкова у 1880 році в сім'ї земського лікаря в Переяславі-Хмельницькому. Здобувши вищу освіту, Олександра Іванівна протягом тривалого часу працювала під керівництвом відомого вченого-патолога і бактеріолога В. К. Високовича.

У 1927 р. вона перейшла на роботу в Академію наук УРСР. Одночасно з 1933 р. О. І. Смирнова-Замкова керувала кафедрою патологічної анатомії 2-го Київського медичного інституту. З 1938 р. очолювала відділ патологічної анатомії Інституту клінічної фізіології АН УРСР, а з 1953 р. і до останніх днів свого життя керувала лабораторією морфології нервової системи Інституту фізіології ім. О. О. Богомольця.

Наукова діяльність Олександри Іванівни в основному була присвячена вивченню функціонально-морфологічного стану органів і систем організму при різноманітних патологічних процесах (інфекційні хвороби, злоякісний ріст, гіпертонія, променева хвороба, тощо). Та особливо виявилися риси О. І. Смирнової-Замкової як таємника структур організму. Понад 30 років наполегливо праці присвятила вона вивченю цієї проблеми. У протилежність поглядам, нібито основна речовина виконує лише опірну, механічну роль, Олександра Іванівна створила струнке вчення про фізіологічні особливості неклітинних структур організму, однією із складових частин яких є основна агріофільна речовина.

Вивчення реактивності основної агріофільної речовини при ряді патологічних процесів дало можливість О. І. Смирнової-Замкової по-новому трактувати патогенез гіпertonії, ранового сепсису, диспепсії дитячого віку, уражень нервової системи, змін нервової провідності та ін.

Свої наукові спостереження Олександра Іванівна підсумувала в монографії «Основна агріофільна речовина та її функціональне значення», що вийшла в 1955 р.

Свої наукові дослідження Олександра Іванівна завжди пов'язувала з практикою охорони здоров'я, працюючи прозектором багатьох лікувальних закладів. Вона була одним з найкращих спеціалістів з питань діагностики пухлин, дослідження біопсійного матеріалу. Великою популярністю у лікарів користувалися клініко-анatomічні конференції, які провадились за участю Олександри Іванівни в Українському інституті клінічної медицини ім. акад. М. Д. Стражеска, де вона протягом багатьох років працювала.

Поряд з великою науковою, педагогічною і консультивативною роботою Олександра Іванівна брала активну участь у громадському житті. Вона була депутатом Київської міської Ради депутатів трудящих п'яти скликань, брала діяльну участь в роботі багатьох наукових з'їздів, конференцій, була почесним членом Всесоюзного товариства патологоанатомів і Румунського медичного наукового товариства.

Плодотворна діяльність О. І. Смирнової-Замкової на науковій ниві дісталася широке визнання і високу оцінку Радянського уряду і громадськості. У 1944 р. їй було присвоєне звання заслуженого діяча науки, а в 1952 р. її обирають академіком Академії наук УРСР. Олександра Іванівна була нагороджена кількома орденами і медалями.

О. І. Смирнова-Замкова до останніх своїх днів продовжувала наполегливо працювати на користь нашої радянської науки. Її життя є прикладом самовідданого служіння своєму народові. В її особі широка медична громадськість нашої країни втратила визначного талановитого вченого, чуйну сердечну людину. Пам'ять про О. І. Смирнову-Замкову назавжди збережеться у всіх тих, хто мав щастя знати її і працювати з нею.

Р. С. Златін, О. Ф. фізіологічних і біохімічних доз гамма-промінів
Б. Р. Кричинський, іонізуючої радіації, суванні
П. Г. Костюк і Л. Г. центральних синаптических
Н. А. Бусигіна, Безуемізації центральної нервової системи
Е. Г. Городецька, ленко, Р. І. Жук, патології у дітей
К. П. Балицький, сполучної тканини
А. А. Осьмак, Поверхневі зміни при ураженні печінки
М. Н. Левченко, Розриви в регуляції та метаболізмі амінокислот
Л. І. Старушенко, амінокровином (ламінаріїзм)
Н. І. Ваколюк, Темпрін, травної системи
І. В. Касьяненко, С. І. Вовк, До питання системи в розвитку
Ло Синь-мао, Вплив молочних залоз на розвиток
І. Н. Алексєєва, Е. (БК-8), гетерогенні нізмі
Ф. М. Ейдельман, І. рази при виразкових
М. Г. Мартиненко, собаках
О. В. Ковальова, З. Я. Ткаченко, До питання
Е. Ю. Чеботарьов, променевої хвороби
М. М. Повжитков, П. в експериментальній
П. М. Сєрков, Цінність
О. І. Смирнова-Замкової